



Za resnico in pravico

od boja do zmage!

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 85.

CHICAGO, ILL., SREDA, 28. MAJA — WEDNESDAY, MAY, 28, 1924.

LETO (Vol.) X.

Nemški kapitalisti na Španskem.

SVOJ KAPITAL VLAGAJO V ŠPANSKO INDUSTRIJO. — SUMI SE, DA NEMŠKI KAPITALISTI TO NALASČ DELAJO, DA SE BODO IZOGNILI SILNE MU DAVKU V NEMČIJI.

Madrid. — Poroča se, da so lastniki Kruppove industrije pokupili veliko industrijskih akcij na Španskem. V treh krajih nameravajo graditi velike ladjedelnice in glavni kapital bo zložen od nemških kapitalistov.

Mednarodni gospodarski eksperti trdijo, da je to velika prefriganost nemških kapitalistov. Nemški kapital se danes nahaja v veliki množini v raznih tujih državah. Veliko industrije je pokupljeno na za nemški kapital v Mehiki, na Švedskem, v Norvegiji in drugih krajih. V Argentini so pokupili Nemci na tisoče akrov zemlje, kamor se naseljujejo nemški delavci in obdelujejo farme. Tako bo počasi ves kapital v tujini in upniki Nemčije bodo lahko čakali, predno bodo dobili svoje vojno odškodnino.

Nemška država ima sedaj silno male dohodka. Davkov ni več kot so bili, ker so kapitalisti svoj kapital prenestili v tuje države. To so naredili iz zgolj vzroka, da se izognejo visokim davkom, ki jih država nalaga, na kogar le more. Iz vsega tega se vidi, da Nemci nimajo namena, da bi plačali kar so dolžni.

Mr. Messer priredil interesanten sestanek izdajateljem tujejezičnega časopisja.

Chicago. — V ponedeljek je povabil skupaj Mr. Messer, načelnik tujejezičnega časopisja v Chicagu vse izdajatelje tujejezičnih časopisov mesta Chicago na kosilo, kjer je bil navzoč tudi Mr. Moran vodja oglaševalne kampanje od Chicago Rapid Transit Service. Oba imenovana gospoda sta nagovorila predstavnike raznih listov in jim obrazložila pomen oglaševalne kampanje in obenem priporočala složno kooperiranje za povzdigo mesta Chicago. Oba, Mr. Moran in Mr. Messer sta izborna govornika. Na tem sestanku je bil zastopan tudi naš list.

Glas iz industrijskih krogov.

New York. — "Kupčijske razmere niso dobre, a vendar držite kar najvišje morate zaslužek delavca, ker se ne sme pozabiti, da so življenske potrebe še vedno zelo visoke." Tako je govoril Elbert H. Gary predsednik od U. S. Steel korporacije na letni seji železne in jeklene institucije. Kolikor je v naši moči, je rekel Gary, pustimo jim zadosti visoko plačo, katera bi jim bila v podporo pri teh visokih cenah.

Kupčija je zelo nepovoljna, ker sedaj produciramo le tri petine tega, kar smo preje pridelali. Končal pa je z besedami:

"Imamo lepo bodočnost pred seboj." Mi smo prebogati, premočni in prevelike se zahteve po potrebščinah, katere mi izdelujemo, da bi padli v obupanje."

REVIZIJA KONSTITUCIJE RUDARJEV DRŽAVE ILLINOIS.

Več členov konstitucije se bo popravi.

Peoria, Ill. — Tretji teden konvencije illinojskih premogarjev se je začel z pregledom konstitucije po delegatih.

Odstavek vsakega člena se bo posebej pregledal, nekatere se bo sprejelo nespremenjene, druge pa bodo po dogovoru popravi.

Delegatje se bodo dotaknili tudi nevarne debate glede Kukluksklanov. Predsednik Farrington priporoča, da se člen o Kukluksklanih pusti nespremenjen, kar meni da je boljše, kot pa izpostavljati se težkočam, katere so se že pojavile na internacijski konvenciji v Indianapolis, ko se je sprožila debata o temu vprašanju. Drugi popravki konstitutov bodo spremenili notranji sestav illinojske unije.

Poostren bo tudi pristop v unijo in sicer vstopnina se zviša po razredih od \$10.00 do 250.00 dolarjev.

Zadnji govor "Poincareja."

Pariz. — Ministrski predsednik Poincare bo imel svoj zadnji govor. Razume se, da bo govor vseboval, pojasnenje njegovega poraza pri volitvah, kakor tudi svoj zagovor.

Poraz, ki ga je doživel pripisuje napačni volilni postavi. Trdi tudi, da je pustil državo v veliko boljšem finančnem stanju, kot jo je on dobil. V svojem govoru hoče tudi dokazati, da je njegovo vodstvo glede okupacije ruhrskega ozemlja, prineslo gotove sadove. Namerava tudi dati nekaj svojih nasvetov novemu predsedniku, ti nasveti pa bodo svarišne vsebine, namreč dokazati hoče, da sodelovanje radikalcev in socialistov je nemogoče toliko manj pa še s komunisti.

Poincare pravi, da nobena druga vlada ne bo ostala pri življenju, kakor tista, ki je na temelju združenih republikancev, katera mora priti prej ali slej.

Nemški Reichstag bo viharen.

Berlin. — Vsa znamenja kažejo, da bo prihodnja perioda Reichstaga radi mešanih članov zelo burna.

Takoj v začetku zasedanja parlamenta se bo lahko videlo, je li jim bo mogoče sestaviti dela zmožno skupino, ali pa se bodo že od početka zoperstavili koalicijski večini za sprejem Dawesovega načrta.

Da bodo eden drugemu nasprotovali je gotovo, nakaž bodo sledili strankarski nemiri.

RAZNE VESTI.

Washington. — Prezident Coolidge se je poklonil padlim vojakom, ki so se bojevali pred šestdesetimi leti. Stojec ob strani velikega spomenika v Arlingtonu na National pokopališču, je držal govor, kakor pravi poročilo; eden najbolj ganljivih govorov, kar jih je še kedaj govoril.

New York. — Geoffrey H. Bushby iz Londona je bil preblizu žrela ognjenika Kilaua, zajel ga je plin in padajoče goreče kamenje, iz te neprijetnosti ga je za rešil A. D. Curtis iz Chicaga.

Carigrad. — "Porok sedem tisoč, ločitev zakona devet tisoč," to je letošnji rekord po naredbi "nove ženske svobode" v Turčiji, po kateri so se odpravili pajčolani in haremi.

Washington. — Major Martin bivši poveljnik zračnih letal, ki se nahajajo na poltu krog sveta, je zopet združen s svojo družino. Soprog in osem-letni sinček sta mu šla naproti do Lummi otoka, deset milj od Bellinghama. Ko je stopil na suho s svojim sotalcem je bil sprejet od velike množice.

Tokio. — Na čast ameriškim letalcem so pripravili v Tokio zabavo. Princ Kuni je sprejel letalce ter jim v imenu cesarske družine častil k njihovem uspešnem poletu.

Friedrichshafen, Nemčija. — Novi U. S. Zeppelin, kateri se dela za našo državo v Nemčiji bo napravil šest poletnih poskusov, predno bo oddan naši državi. Dan prvega poleta še ni določen.

Essex, Mo. — Dve osebe mrtve in petsto tisoč dolarjev škode je povzročil vihar, ki je divjal po državi Missouri. Več sto je bilo ranjenih, tudi poročajo, da je bilo porušeni več hiš, kakor tudi veliko škode na pšenici.

London. — Sovjetska delegacija v Londonu je zaprosila vlado v Angliji, ako ji dovolijo prenesti smrtno ostanke Marxa, kateri se nahajajo v Angliji, da bi jih položili poleg umrlega Lenina. Oblasti se bodo o tej zadevi posvetovali z potomci Marxa.

Paris. Ill. — Uničujoča slana je padla na okraj Edgar ter uničila rastline po vrtovih. Na večjih krajih je uničena zgodnja koruza in jagode. Vrtnarji so obvarovali svoje pridelke s tem, da so napravili velik plašč dima.

New York. — 1,200 blagajničark bo ob službo v New Yorku, ker so iznašli stroj, kateri natančno in hitreje kakor človeška roka zmenja pol dolarje, četrt in dajme na newyorških električnih železnicah.

Canton, Mass. — Ogenj, kateri je uničil dom Vincent D'Annastacio so plameni obkolili gospodinjstvo od hiše s šestimi otroci, najstarejši 12 let in najmlajši 2 leti, kateri so vsi našli žalostno smrt v ognju.

ŠIRITE LIST EDINOST

ZADNJI BOJ ZA MELLONOV NAČRT.

Prezident ne podpiše, ker on se strinja le z Mellonovim načrtom.

Washington. — Davčna predloga demokratsko-progresivne koalicije bo sprejeta najbrže z veliko večino, neglede na to, da se ne strinjata z predlogo predsednik Coolidge in tajnik Mellon.

Poslanec Longworth iz Ohio vodja republikanske platforme je mnenja, da ne bo niti dve ure časa vzelo za sprejem konferenčnega odgovora, kar pritrjujejo tudi drugi poslanci.

Predno se pa prične glasovanje bosta poslanca Tilson iz Connecticut in Mills iz New Yorka opozorila svoje tovariše na to, da predloga, kakor stoji sedaj, bo ostala od prezidenta ne podpisana. Tilson in Mills sta v tesnem stiku z prezidentom Coolidge glede davčne predloge in še le pred kratkom sta bila glede tega pri Coolidgeu v daljšem pogovoru.

Tajnik Mellon vstraja na svojem stališču, katerega prezident Coolidge krepko podpira.

Ob navzočnosti 30.000, je položil kardinal Mundelein temeljni kamen za novo semenišče.

Erea, Ill. — 30.000 vernikov je bilo navzočih, ko je kardinal Mundelein položil temeljni kamen St. Mary Seminary Chapel v Area, Ill. Množice so prihajale že na vse zgodaj, da prisostvujejo prvi sv. maši. Pet milj na vse strani so bile ceste nabite z avtomobili, katerih posestniki so se nahajali pri slavnosti. Tisoči so morali se vrniti proti domu, ne da bi jim bilo možno le malo videti, kaj pa še slišati.

Med petjem cerkvenih pevcov, je kardinal blagoslovil kamen in položil na njega malto.

Coolidge podpisal izključitev Japoncev.

Washington. — Naselniška predloga je bila podpisana od prezidenta Coolidgea. Prezident je popustil svojo opozicijo in se podal volji večine. V kongresni zbornici je bilo za predlog 322 glasov, proti pa 71, v senatu pa 62 proti 6. Postava postane pravomočna takoj.

Prerokovanje o bodoči vojni

Berlin. — Gen. Berthold bivši nemški armadni poveljnik med svetovno vojno, prorokuje o bodoči vojni sledeče: "V bodoči vojni bo veliko večje važnosti ozadje, ne pa fronta." To trditev utemeljuje s tem, da je Amerika iznajdla plin, kateri lahko uniči celo mesto v par minutah, ako se sovražni letalci nad mestem poslužujejo bomb vsebujejo ta smrtno-nosni plin. Dalje pravi, da bodoča vojna ne bo končana z mirovno pogodbo, ampak z popolnoma porazenjem sovražnika.

Iz Jugoslavije.

SLOVENSKI VOJAKI BOLEHAJO IN UMIRAJO ZA MALARIJO V MACEDONIJI. — TOČA NA DOLENJSKEM. — DRUGE RAZNE VESTI.

Slovenski fantje trpijo v Macedoniji.

Ljubljana. — Iz Macedonije in južne Srbije dan za dnem prihajajo poročila, kako tamkaj slovenski fantje bolehaajo in umirajo za malarijo in drugimi raznimi boleznimi, ker ondotno podnebje ni zanje. Toda centralistična uprava v Beogradu hoče in zahteva tako ne glede kaj porečejo Slovenci na to. Slovenski liberalci pa še pomagajo srbskim šovinistom v tem oziru.

Toča.

Iz Ambrusa poročajo: Lepo se je april poslovil od nas, še lepše nas je pozdravil maj. — Zadnjega aprila smo imeli v župniji trikrat točo, ob dveh, ob pol štirih in zvečer ob devetih. — Prvega maja popoldne ob dveh je pa toča padala nad četrt ure, pobelila je vso okolico, da je bil pogled na polje in senožeči kakor pozimi ob snegu. Iz senožeč so nas še drugi dan pozdravljale bele lise toče.

Spomin padlim vojakom.

Iz Selc. Jeseni že je bilo sklenjeno, da se napravijo v svetovni vojni padlim in umrlim vojakom spomenik na kapeli na pokopališču. Toman iz Ljubljane je uklesal na dveh črnih marmornatih ploščah imena 117 vojakov. V nedeljo 18. maja so plošči slovesno odkrili. Ob desetih je bil pred kapelo na pokopališču primeren govor in sv. maša. Igrala je domača godba.

Novice iz Trbovelj.

Rudar Hrastovec je bil na dnevnem kopu podst. Težko ranjenega so še pravočasno izvlekli in tako rešili smrti. — Zadnje dni je bilo vlomljeno v cerkveni nabiralnik. Storilec je baje znan, vendar pa ga še niso izsledili. — Ludovik Knez pri podjetju Dukič je tako nesrečno padel na rudniški železnici, da si je spahnil levo roko in si jo poleg tega še zlomil nad komolcem. — Delavec Karel Holcman je izmaknil nekemu krošnjarju več podob s steklom in jih potem prodal.

Birma v dekaniji Radovljica.

Kropa v nedeljo, dne 1. junija. Kamna gorica v ponedeljek, dne 2. junija. Oviše v torek, dne 3. junija. Dobrava pri Kropi v sredo, dne 4. junija. Ribno v četrtek, dne 5. junija. Bohinjska Bistrica v nedeljo, dne 15. junija. Srednja vas v ponedeljek, dne 16. junija. Koprivnik v torek, dne 17. junija. Bled v nedeljo, dne 22. junija. Bohinjska Bela v ponedeljek, dne 23. junija. Gorje v sredo, dne 25. junija. Dobrava (blejska) v četrtek, dne 26. junija.

Župnijski izpit

so naredili v kn. šk. pisarni v Mariboru sledeči gospodje kapelani: Janez Kljun, kaplan v Št. Ilju pri Mislinju; A-

lojz Pichler, kaplan v Loki pri Zidanem mostu; Ferdo Pohraški, kaplan v Starem trgu pri Slovenj Gradcu; Alojz Skuhala, špirtual v Mariboru; Jurij Winter, kaplan v Beltincah (Prekmurje).

Novne bronaste zvonove

so dobili dne 1. aprila v Sv. Gotardu pri Trojanah.

Zdravljenje vojnih invalidov v Dolenjskih Toplicah.

S 1. junijem prične invalidska uprava z brezplačnim zdravljenjem v Dolenjskih Toplicah.

Toča in nevihta v Zagrebu.

V soboto 10. maja se je vsula nad Zagrebom in okolico med hudo nevihto debela toča, ki pa ni napravila na letini mnogo škode. Naliv je pa znatno poškodoval več ravnokar popravljenih potov po zagrebški okolici.

Posirovelost podeželske mladine.

Fantovski pretepi so v vinorodnih krajih Štajerske na dnevnem redu. Fantje se ob praznikih napijejo, potem pa v podivjanosti pride do krvavih pretepov, ki se večinoma končajo s smrtjo enega ali več nemirnežev. Zadnjo nedeljo 4. maja so pri Sv. Trojici v Slov. Goricah pijani fantje od sv. Benedikta začeli izživati in začela se je krvava bitka, v kateri je izgubil življenje krojaški pomočnik Nekrep. Orožniki so potem odtrali celo gručo fantov v zapor. — V Makolah so se mladi fantalini stekli v gostilni Doberšek. Več jih je iz pretepa odneslo krvave glave, enemu pa so razbili lobanjo, da je že naslednji dan umrl.

(Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dodatka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah se bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din.	\$ 6.90
1,000 — Din.	\$ 13.45
2,500 — Din.	\$ 33.50
5,000 — Din.	\$ 66.50
10,000 — Din.	\$ 132.00
100 — Lir.	\$ 5.20
200 — Lir.	\$ 10.05
500 — Lir.	\$ 24.25
1,000 — Lir.	\$ 47.25

Pri pošiljstvih nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja častokrata menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutne nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljstve na kažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICIL PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOLAVNO.

Vse pošiljstve naslovite na—SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJSEK & CESARK

78-9th AVE. NEW YORK CITY.

EDINOST

(UNITY)

Ishaja vsaki torek, sredo, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Saturday.

Published by:

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Možata beseda.

Urednik Glasila K. S. K. Jednote je v zadnji številki v uredniškem članku povedal resnično možato besedo o bogokletnih slovenskih listih. Da tako je, mi smo govorili že več let in dan za dnem povdarjamo, katoličani dvignite se proti slabemu tisku, ojačite in okrepite pa svoj lastni katoliški tisek. Nekateri so nam zato že včasih očitali, da smo preusiljivi, toda dragi čitatelji, da smo mi tako usiljivi je vzrok ta, ker mi vidimo v naprej, kako veliko škodo bo napravil na našem katoliškem polju protiverski tisek, ako bomo mi to še naprej tako mirno in malomarno gledali.

Naši nasprotniki so znali z zvijačami priti do moči. V imenu povsod tako priljubljene "nepristranosti" so se dvigali, začeli svoje časopise, ustanavljali društva jednote, itd. Toda tista "nepristranost," v katero so še danes nekateri katoliški Slovenci zaljubljeni se je že nad nami bridko maščevala. Mi smo jim sedali kakor kalini na vabljuje limanice, ko so enkrat dobili moč v roke so po svoje zavili, in to še pri vsakem nepristranskem društvu, jednoti, časopisu in drugje. To potrjuje zgodovina ameriških Slovencev do zadnje pičice. Ali se ni tako zgodilo z S. N. P. J. dr. sv. Barbare, z raznimi samostojnimi društvi, pri Narodnih domih, z večimi slovenskimi listi, ki so se preje bahali, da ne nepristranski? Danes so vsi direktno protiverski. Tako je pa ni drugače!

Pa še vedno prihajajo razni reformatorji nad dan pod to firmo nepristranosti. In to ljudje, ki so delali in bili v službi že pri najbolj bogokletnih slovenskih listih v Ameriki. Če vsi Ameriški Slovenci vrjemo takim ljudem, da bodo hodili po poti nepristranosti, jaz jim ne verujem nikdar! Lahko jim verujejo tisti, ki njih zgodovine ne poznajo, toda ne verujemo jim tisti, ki njih zgodovino poznajo.

Za nas katoliške Slovence je že skrajni čas, da se zdramimo in da hodimo vsaj odsej bolj previdno pot. Ne sedajmo na vsako limanico, ki se jo nam nastavi.

Proti sedanjemu protiverskemu tisku pa napovejmo odločen boj. Tak boj, kakor ga nam priporoča urednik Glasila K. S. K. J. Na vsakem našem katoliškem shodu prisemožimo katoličani s svojimi desnicami, da bomo vsepovsod vodili odločen boj proti bogokletnim slovenskim listom. In to potem v vsakdanjem življenju tudi izvršujemo. Uredniku Glasila K. S. K. J. pa izrekamo javno priznanje za tako odločni nastop proti bogokletnemu tisku. Tako se nastopa!

Zadnji teden je prinesel najbolj umazan slovenski list v Ameriki, ki je menda oficijelni organ Belcebuba poglavarja pekla G. S. tako bogokletno umazanost, katero je zmožna zapisati le najbolj propadla oseba. In take podobne stvari tudi pridno prinaša lawndalska Prokleta, za katero plačujejo v veliki meri svoj denar tudi katoličani. Tudi G. N. ni mnogo boljši. Ta se besno zaletuje v našo duhovščino in isto sramoti. In tudi tega neznačajnega kameleona podpira še veliko katoličanov. Rojaki katoličani, na boj proti temu bogokletnemu tisku, ki rapidno kvira naš narod. Vaša dolžnost je kot katoličanov, da nastopite proti temu grdemu pisanju. Pokažimo vsaj mi, da smo je ljudje in da se ne pustimo pitati s tako umazano gnojnico, ki jo prinaša bogokletni tisek.



Sv. Jurij v So. Chicago.

Nekateri pravijo, da gorje človeku, ki biva sam. Do tega prepričanja so prišli tudi v naši naselbini nekateri in ko so se naveličali samskega življenja so odšli v zakonski stan.

Tako sta pretečeno nedeljo, dne 25. maja stopila v zakon Mr. John Dejak in Miss. Ana Miklavčič.

Istega dneva sta nastopila pot v zakonsko življenje Hr. Samuel Bertič in Miss. Mary Encimer. Novoporočencem želimo obilo sreče!

Takoj drugo nedeljo, dne 8. junija jima bosta sledila v zakonski stan Mr. Anton Mutz in Miss. Frances Kete. Tudi njima želi naselbina mnogo sreče in veliko veselih dni v zakonskem stanu.

Tako je prav! Kakor čuje-mo, je kupil Mr. Andrej Kom-lanc hišo na 9610 Ave L. Pos-nemanja vredno! Rojaki naj se naselijo v bližino svoje mo-gučne, lepe cerkve! **Slovenci skupaj!**

Pohvale vredno, ko čuje-mo, da 18 mladih pevk red-no obiskuje cerkvene pevske vaje vsako sredo in vsaki pe-tek zvečer. Pod spretnim vod-stvom Mr. Jerneja Košec-a se lepo razlega po cerkvi ubrano petje. Marsikateri pravi, kar-ne morem opustiti cerkvene pobožnosti, ker tako rad sli-šim pravilne, polne glasove pevskega zbora, ki krepk-odmevajo po prostorni cerkvi.

Postavni možje, za napre-dek naselbine zares navduše-ni si sedaj skrbno belijo gla-ve, kako da bodo postavili po-trebno farno dvorano, da bo odgovarjala vsem potrebšči-nam vsaj v celoti.

Možje so marljivi v predpri-pravah za dvorano. **Čast za-vednim možem!**

Ko je odrasla mladina v naselbini zaznala, kako so njih očetje pridno na delu za svojo dvorano, mladina ni ho-tela zaostati. Kaj si zmislijo modre glave? Skličejo sejo 18. maja popoldne ob 2. uri. Zbralo se jih je za prvič prav-lepo število in sicer 30 fan-tov in deklet in so se domenili, da oni sami hočejo pa od 4. jul. do 14. julija prirediti Car-neval in sicer na prostoru med 96. in 97. Streetom in to v ko-rist cerkve. Na ta način se bo-do, upajo, pokrili stroški za dvorano. Navdušeni so zapu-stili sejo in so šli takoj na de-lo za omenjeno stvar. Upapol-no je to, ako se odrasla mla-dina zanima za napredek na-selbine. **Priznanje vam, fant-je in dekleta! Pogumno na-prej!**

Zadnji četrtek t. j. 22. ma-

ja je bilo na naši strani zelo živahno. Kaj neki je bilo? V bližnjem Calumet Parku je bila Dedication of Calumet Park Field House. Slovesnost se je vršila z bogatim, slovesnim programom. Pozno v noč je trajalo veselje tega dneva. Še ob 10. uri zvečer smo opa-zovali na nebu se žareči ume-talni ogenj. Vladalo je med mnogoštevilnim zbranim ob-činstvom zadostno, živahno razpoloženje.

Prvo nedeljo v mesecu ju-niju bo v naši cerkvi lepa slo-vesnost prvega sv. Obhajila. Okoli petdeset otrok bo tedaj pristopilo k mizi Gospodovi.

Za malo naselbino, ki nima svoje šole, dokaj lepo število prvoobhajancev.

Več družin si je preskrbelo lepe fotografije od notranj-sčine na novo preslikane cer-kve in krasno podobo "Mari-ja Pomagaj." Na razpolago je še malo slik. Kdor še želi i-meti kako podobo, naj se zglasi v župnijskem office.

Za danes bodi dovolj poro-čil. Prihodnjič se še zglasim, ako dobim prostora v Edino-sti.

Pozdravlja znance širom Amerike

Poročevalec.

Denver, Colo.

V prijaznem Denverju, ka-mor prihaja vsako leto na ti-soče tujcev vsled milega in zdravega podnebja je precej-šna slovenska naselbina z le-pim cerkvenim posestvom in krasno cerkvijo na katero je vsak ponosen. V zadnjem ča-su se je tukaj naselilo več slovenskih družin.

Dne 1. junija bo prvo sv. obhajilo na katerega se prid-no pripravljajo več otrok. Ti bo-deli imeli srečo, da bodo prvi-krat prešli v nedolžno srece svojega Boga in Stvarnika. Kdo ni ganjen pri misli na svoje prvo sv. obhajilo, ko je imel trdno vero in zaupanje v Boga in mu je bil udan s cel-im srcem? Naslednji bodo prvikat pristopili k mizi Go-spodovi: — Jozef Arko, Jo-zef Bizjak, Mat. Brozovich, Adolf Levstik, Frank Primo-zich, Rudolf Sustarsich, John Tanko, John Tezak, Helen Andolšek, Sophie Andolšek, Rosie Anžiček, Josephine De-beljak, Helen Kovach, Jenny Krashovetz, Agnes Kucler Mary Kucler, Josephine Ku-kovich, Anna Mandich, Jo-sephine Marolt, Juie Maze, Stephanie Modic in Lucille Si-roko.

Dne 7. in 8. junija bo mla-dina priredila opereto "Elma, Kraljica gozdnih duhov." Do 30 mladih fantov in deklet se

že dolgo časa pridno vadi, da bodo toliko boljše izvršili svo-je vloge. To bo gotovo ena najznamenitejših in najzani-mivejših iger, kar se jih je u-prizorilo v naši naselbini. I-gra nas bo v duhu postavila v bajno deželo, kjer živijo vsake vrste čudna bitja, ki lahko prinesejo srečo ali pa nesrečo ljudem. Vaje so pod vodstvom izvežbane pevke in cerkvene organistinje Miss Annie Pekatz.

Poročevalec.

Chicago, Ill.

— Z delom gre pri nas bolj srednje, kakor je že v navadi pred volitvami. V Western E-lectric Comp., kjer je veliko naših rojakov zaposlenih, je bilo več delavcev za nedolo-čen čas od dela odpuščenih.

Vreme smo imeli še do zad-njega časa prav mrzlo, tako, da se kar ne moremo ločiti od vrhnje zimske suknje, kaže pa, da se bomo kmalo potili.

— V soboto 24. maja je bi-la otvoritev zabavališča na Municipal pier, kamor ljudje iz Chicago tako radi zahajajo v poletni vročini. Parki dobi-vajo že lepo spomladansko li-ce, kjer je že vse polno šeta-jočega občinstva, otroška i-grališča so pa polna naše mla-dine, tako da zgleda, kakor mravljišče.

— Na dnevnemu redu so avtomobilske nesreče, kakor tudi ropi in napadi. V okoli-ci našega mesta pa kamor po-gledaš, vidiš kako rasejo hi-še.

— Dr. sv. Jurija C. O. F. se pripravlja, da priredi na Kochs farmi v Lemont, Ill. 15. junija svoj piknik, ob pri-liki 25-letnice od kar je dru-štvo ustanovljeno.

— Pred kratkem se je mu-dil po svojih opravkih v naši naselbini, naš rojak Mr. Sve-te iz Waukegana, ob tej pri-liki se je tudi zgledal v naši pisarni.

— Pri zadnjemu dopisu iz Chicago se nam je vrnila ne-ljuba pomoč. Mrs. Matilda Duller ni bila operirana v o-krajni bolnišnici, kakor je bi-lo poročano, ampak v Ameri-can bolnišnici. Mr. Duller se zdravi boljše, kar ji iz vse-ga srca želimo.

— Mrs. Helena Kušar je bi-la operirana na vratu, nahaja se v bolnišnici. Želimo ji sko-rajšnjo ozdravljenja.

— Mrs. Poglajen je bila o-perirana na želodčnih kam-nah, nahaja se v bolnišnici, v zelo kritičnem stanju.

— Mr. Louis Anzelc se je tudi moral podvreči operaci-ji na slepemu črevesu.

— Mrs. Poglajen in Mr. Anzelcu želimo, da bi jim Bog povrnil zdravje in se kmalo vrnila med svoje.

— Dr. Marija pomagaj, K. S. K. J. praznuje 30letnico obstoja jednote s sv. mašo in skupnim sv. obhajilom v cerkvi sv. Štefana dne 1. junija ob pol osmi uri zjutraj.



Zavertniku se sanja. V ne-ki zadnji številki je zopet ho-tel kašljati nad Edinostjo. Ti ubogi franciškani mu rojijo po glavi še med spanjem. U-boga para, v kakem nepokoju živi. Kot znano je z Zavert-nikom nemogoče voditi kake poštene polemike. Z njim stvarno polemizirati bi imelo ravno tolik uspeh, kakor s si-tom vodo zajemati. Mi ga v našem listu omenimo le tupa-tam, da se naši čitatelji na-smejajo njegovim neumno-stim, ki jih uganja in izvršu-je na prav zelotski način nad članstvom rdeče jednote.

Vidite, franciškani so krivi, da je hotel kandidirati Trbo-vec za urednika. In menda franciškani so tudi krivi, da je rdeči Mussolini proglasil na Lawndale preki sod in iz-bacnil Trbovca s kandidatske liste. In še več, trapasti Za-vertnik bo kmalu trdil, da so franciškani bili vzrok, da so se nekega dne pred par leti v nosove dregali v uradu lawndalske jednote. I seveda, kdo drugi kot franciškani!

In proteste, ki baje zadnjih par let vedno dežujejo v urad-tudi franciškani pišejo in po-šiljajo. Sigurno, kdo drugi bi jih?! Saj lawndalski rdeči Mussolini vendar govori o-krog, da ima vse člane pri rde-či jednoti na "špagci" in ta-ko skačejo, kakor on cuka za "špagco." In bogve kaj še vse delajo ti preklicani franciška-ni. Ja, če se ne bodo kaj kma-lu poboljšali, bodo rdečemu Mussoliniju še pamet zmešali. Kaj vse počnejo ti ljudje!

To seveda za šalo. Na dru-gi strani je pa znamenje, da Zavertniku vražje slabo gre. Člani so ga siti, kakor vraga! Člani zahtevajo in imajo tu-di pravico zahtevati zakaj je rdeči Mussolini svojega proti-kandidata izbacnil iz liste. Po vseh družvah vre in šumi. In osivelega očanca pa v sr-cu gloda nepravda veste, kaj-kor črv. Podoben je Judežu Is-karijotu, ki išče vrvi, da se u-makne za vedno s pozorišča. Njegova zadnja brozga je di-rektna prošnja, v kateri na kolenih prosi članstvo, naj ne vrjame tisočermi tožiteljem, ki zahtevajo od njega zado-ščenja. Mi ne rečemo k temu drugega, kakor, ako ima član-stvo še kaj soli v glavi, tedaj bo obračunalo s fanatičnim lopovom enkrat za vselej. A-ko pa mu bo članstvo zopet naredilo poklon, potem jih naj pa še bolj izkoristi — saj se mu dajo . . .

— Kako lepo bi bilo, da bi tudi druga društva posnemala to dično društvo in z isto po-božnostjo praznovala 30-let-nico naše jednote.

Dr. W. M. MacGovern.

Preoblečen v prepovedani Tibet.

(Dalje.)

Močen značaj je, trmoglav, duševno gibčen, kar je pač do-kazal najbolj s tem, da se ži-vi. Kmečkih starišev sin je; na njegovo izvolitev za najvišje ga duhovnika so vplivali oči-vidno politični razlogi. V ča-su njegovega rojstva je bila moč Kitajcev v Tibetu velika in Kitajci niso marali, da b-bil Dalai-lama iz kakšne u-gledne domače rodovine. Iz-voljen je bil navaden kmečki otrok. Danes je Dalai-lama star komaj petdeset let. Pola-goma si je prisvojil dosti mo-či, ki so jo imeli prej menihi. Gotovo je tudi slišal, kakšna je bila usoda njegovih pred-nikov. Zato je zelo previden. Ne dotakne se n. pr. nobene jedi, ki je niso prej pokusili

njegovi dvorjani.

V političnem oziru se naj-bolj trudi za to, da bi napra-vil v deželi red. V Tibetu sta dve stranki, hudo si nasprot-ni. Prva je dvorna stranka, vodi jo Dalai-lama; stranki pripadajo ministri in pa ve-liko starih plemiških rodbin teh kmetov. Druga ima pa glav-no oporo v takozvani narodni skupščini, sestoji po večini iz zastopnikov treh velikih sa-mostanov v okolici Lhaze in je bolj nazadnjaška. Dalai-la-mova stranka je pa bolj na-predna že zato, ker je v njej veliko ljudi, ki so živeli dol-go časa izven Tibeta in pozna-jo svet in njegove zahteve. V zunanji politiki je stranka Da-lai-lame prijazna Angležem menihi pa Angležev prav nič

ne marajo in se nagibljejo bolj na kitajsko stran. Stran-ke, ki bi se zanimala za Ru-sijo, sedaj v Tibetu ni. — Za tiste, ki bodo te vrstice brali pozneje kdaj, pripomnimo, da so bile pisane v sredi leta 1923. — Kolikor sem mogel videti, zmaguje . . . polagoma dvorna stranka. (O tem nam govorijo tudi drugi znaki iz poznejših dni, kakor je bil pa Mac Govern v Tibetu).

Zanimive so domneve, kaj bo po smrti sedanjega Dalai-lame. Pravijo, da bo zgrabil vajeti vlade Tsarong in se bo dal proglasiti za kralja; al-pa, da si bo izbral novega Dalai-lamo, najnežnejših let in bo govoril skoz njegova u-sta. Ali pa, da se bo izpolnilo staro prerokovanje, ki je med ljudmi splošno znano, da bo sedanji trinaesti Dalai-lama zadnji in da bo po njegovi smrti Tibet odprt belim bar-barom, ki bodo prišli od za-hoda. (Od zahoda pridejo la-hko ali Angleži — skozi Kaš-

mir — ali pa Rusi iz Turke-stana). Vprašati, kaj se bo zgodilo, je lahko, odgovoriti pa težko.

Vse to mi je šlo po glavi, ko sem se z Dalai-lamo tako-lepo prijateljsko pogovarjal. Govorila sva samo splošne re-či, pa me je le prosil, naj za-enkrat še molčim. Eno uro je pogovor trajal; potem sem se pa vrnil v Lhazo, prav tako na skrivaj, kakor sem bil pri-šel.

Pota-la in Jo-kang.

Ker nam Mac Govern o pa-lači Dalai-lame nič ne pove in tudi nič o glavnem svetišču Lhaze, Jo-kangu, smo njego-vega popisu pridejali tudi ta opis; po Hesse-Warteggu.

V primeri z Dalai-lamo do-živi Taši-lama dosti višjo sta-rost, kljub temu, da se nič ne-giblje. Dalai-lame umrejo ze-lo mladi. Njih svetost je ta-ko velika, da jih smejo gle-dat samo najvišji duhovniki,

in če jih pogleda kdo drugi, bo oslepel. Tako pravijo Tibe-tanci. — To vero so menihi seveda pridno gojili, da le ne bi nihče silil preveč v bližino Dalai-lame. — V samoti in ti-šini presanjajo svoj eživljenje v najveličastnejši palači sve-ta. Na strmih skalah se dvig-ajo zidovi drug nad drugim, večnadstropne so palače, dru-ga nad drugo, grič in palača, vse je eno. Evropa je nima stavbe, ki bi se mogla meriti s to ogromnostjo; tristo me-trov dolgo je pročelje, višina pa tako velika, kakor naši najvišji stolpi; saj se dviga grič več kot 120 metrov nad Lhazo. (Naš ljubljanski grad je 60 m nad Ljubljano.) Ne-hote moramo misliti nazaj na čase, ko so v starih egiptov-skih Tebah tisočeri svečeniki darovali v ogromnih / tamo-š-njih svetilih. Kakor iz staro-egiptovskih časov štrli v našo sedanost ta prestolnica Budo-vega učlovečenja, prav tako veličastna in ogromna, prav

tako tuja kakor so razvaline ob Nilu. Nešteta so okna v dolgih vrstah nanizana, vrsta nad vrsto, pročelje nad pročel-jem. Tam notri stanujejo sto-tine in stotine Budovih sveče-nikov, rdeče so oblečeni. Njih mišljenje in življenje se nam zdi ravno tako tuje in zago-netno kakor Lhaza sama. Iz sredine veličastnega ospre-dja zidov in stolpov, svetišč in samostanov se dviga kvišku znamenita šestnadstropna le-pa stavba, živordeče pobarva-na, Rdeča palača, Najsvetěj-še, bivališče Dalai-lame same-ga. Pota-la je Budov grič; ker je pa ves grič pokrit s palačami in stolpi in samostani in tako dalje, se imenuje vsa ta veli-častna naprava, prestolnica živega . . .

(Dalje sledi.)

— Ko pridobijo novega na-ročnika na katoliški list, po-loži s tem kamen na ohran-beni zid svoje vere.

Socialna Razmotrivanja

V.
Razporoka.
(Dalje.)

"Kdorkoli se loči od svoje žene in drugo vzame, prešestvuje. In ako se žena loči od svojega moža in se z drugim omoži, prešestvuje" (Mark. 10, 11 s. prim. Luk. 16, 18.) To so Kristusove besede, ki vsebujejo njegovo prepoved vsake razporoke. Besede same so dovolj jasne. Evangelist Matevž nam poroča po drobneje. Po Mozesovi postavi je namreč smel mož odpustiti potom predaje razporočnega pisma svojo ženo, če mu zaradi "kake nečednosti" ni bila več všeč. Za časa Kristusa so to točko Mozesove postave razlagali na dvojen način. Prvi so zatrjevali, da je to dovoljeno le v slučaju, da žena izvrši kak hud mraven prestop. Po mnenju drugih pa je zadoščalo, če se je žena zaradi kateregakoli prestopa možu pristudila. Zato so Kristusovi nasprotniki zvično vprašali Kristusa za mnenje. In Kristus je odgovoril jasno, da se ne strinja ne s prvo, ne z drugo strujo. Dal je svojo postavo: Kar je Bog združil, naj človek ne loči. Zato so vprašali dalje, zakaj je Mozes dovolil dati razporočno pismo. Kristus jim je odgovoril, da tega v začetku ni bilo, da je pa Mozes dovolil to Judom radi trdnosti njihove. In nato je ponovil slovesno svojo zapoved: "Povem vam pa, da kdorkoli se loči od svoje žene razen zavoljo prešestovanja, in drugo vzame prešestvuje; in kdor ločeno vzame, prešestvuje (Mt. 19, 9)." Tako je Kristus dovolil ločitev, ali prepovedal razporoko ter slovesno zatrdil nerazdružljivost zakona. Učenci so dobro razumeli, ker so rekli: "Če je tako človekova reč z ženo, ni dobro se ženiti (Mt. 19, 10.)"

Kristusovo prepoved razporoke je proglasil tudi sv. Pavel, ki piše: "Tem pa, ki so v zakonu, ne zapovem jaz, ampak Gospod, da naj se žena od moža ne loči; ako se pa loči, naj ostane neomežena, ali pa naj se s svojim možem spravi. Tudi mož naj ženo od sebe ne spusti. (I. kor. 7, 10 s.)" Ali ni dovolj jasno izražena volja Kristusova, da zakonske vezi ne pretrga druga ga kot smrt enega izmed zakonskih?

Kdor ni samo zapisan za kristjana, temu je vodilna volja Kristusova; tak ve, da je

postava Kristusova postava ljubezni in zato polna dobrot za človeštvo. In Kristusova volja in postava je zoper razporoko. Zato pa mora vsak kristjan biti za nerazrušnost zakonske vezi, zoper razporoko.

Smo pa končno tudi ljudje in ne živina. Ker smo ljudje, zato imamo srce in usmiljenje do otroka, ker smo ljudje, vemo, da ima tudi žena pravice, ker smo ljudje, znamo, da je za zakon potrebna medsebojna ljubezen zakonskih. Zato smo proti razporoki tudi kot ljudje.

Kot ljudem se nam smili otrok in zato smo proti razporoki. Razporoka ogroža otroka, onemogoča njegovo vzgojo, ga peha v nesrečo. Zato iz usmiljenja do otrok proč z razporoko.

Prvi in glavni namen zakona sta rodnja in vzgoja otrok. Roditi bi se otroci še mogli, čeprav zakonska vez ne bi trajala do smrti. Vendar bi bile že v tem oziru nevarnosti, ki bi jih prinesla razporoka, ne ravno majhne. Le prelasko bi razporočena žena uničila v sebi življensko kal, ki jo nosi od prejšnjega moža in ji po razporoki ovira za novo zvezo. Otroka, ko pride na svet, treba izrežiti in vzgojiti. Gotovo je, da bi izreza otrokova trpela, če bi se stariši razporočili v nežni otrokovi dobi. Kdo bo oskrbel otroku hrane in obleke? Ali oče, ki vzame drugo? Ali mati, ki živi z novim možem? Vzgoja otrokova pa odločno terja nerazdružljivost zakona. Ni dovolj, da stariši otroka rode, morajo otroka tudi usposobiti za življenje. Vzgoja pa traja leta in leta in preden je prvi otrok vzgojen, pridejo na svet že drugi in tudi te treba vzgajati. Ko je vzgoja vseh otrok dovršena, so stariši že v letih, ko redno ni želja in potrebe po novih vezeh. In vzgoja je težaven opravek. Zateva polne sile obeh: očeta in matere. Oče in mati, oba morata vzgajati, ni zadosti matere ali samo očeta. Vzgoja otrok terja očetove skrbi enako kot materne ljubezni. V vojski ni bilo očetov doma in vse križem toži, kako zelo je zato trpela vzgoja otrok. Ker sta za vzgojo otrok potrebna oče in mati in ker je v zakonu redno več otrok, zato mora zakon biti nerazdružljiv.

(Dalje sledi.)

ŠIRITE LIST EDINOST!

Za gospodinje.

Vsaka dobra gospodinja si čez poletje nabavi zalogo konzerviranega sadja in zelenjave, da ima po zimi vedno kaj dati na mizo, ko pridejo obiski. Vsako sadje in zelenjava je v svoji sezoni zelo poceni in varčna gospodinja zna uporabiti priliko, da prihrani denar. Domače konzervirano (vkuhano) sadje in zelenjava je okusnejše in ceneje, nego kupljeno v baksah!

Ker pa nobena izmed nas ni bila rojena, kuharica, se je treba tega priučiti. Iz angleških knjig naše gospodinje ne morejo veliko posneti, ker večina jezika ne razumejo dovolj. Tu pa jim jako prav pride slovenska knjiga, "Sadje v gospodinjstvu," katero je spisal M. Humek, višji sadjarski nadzornik v Ljubljani. Knjiga je pisana preprosto, in razumljivo in jo našim gospodinjam toplo priporočamo. Knjiga ima tudi 13 barvanih in 42 navadnih slik. Cena 75c.

Naroča se v

KNJIGARNI EDINOST

1849 West 22nd Street.

Chicago, Ill.

Za splošno kuho priporočamo:

Malo ali Varčno kuharico, cena.....\$1.00
Veliko ali Slovensko kuharico cena.....\$4.00

RAZNOTEROSTI.

Obstreljevanje meseca.

Ameriško časopisje posvečuje dolge članke podjetju profesorja R. H. Goddarda, ki ima namen letos poleti izstreliti na luno raketo, ki bi bila tako natančno usmerjena in imela tako veliko začetna hitrost, da bi jo dosegla, ker je luna od naše zemlje oddaljena samo četrta milijona milj.

Profesor Goddard, ki je predstojnik fizikalnega oddelka vseučilišča Clark-Worcester v državi Massachusetts je študiral ta načrt že več let in je dobil zanj denarno podporo od znamenitega Smithsonianovega instituta v Washingtonu. Pod pokroviteljstvom te organizacije so se vršili poskusi z raketami, ki so bile sestavljene na ta način, da se dvignejo, če so bile enkrat izstreljene, zaporedoma v vedno večje višine pod vplivom pritiska zaporedoma si sledenih eksplozij razstrelilne snovi, ki jo vsebuje v posebnih oddelkih. Ko je raketa dosegla svojo najvišjo točko, izstrelila novo raketo s tako hitrostjo, da je v stanu premagati odpor zračnih plasti, ki obdajajo zemljo.

Profesor Goddard je po mnogostevilih poskusih prišel do prepričanja, da je mogoče dati primerno zgrajeni raketi zadostno začetno hitrost — 7 milj na sekundo — da se oddalji iz pasa, v katerem vlada zemeljska privlačnost. Nato bo lahko raketa nadaljevala svoj polet brez pretirjanja do lune preko interplanetarnih prostorov.

Če bo raketa ubogala teoretičnim računom svojega iznajditelja, bo dosegla mesec 36 ur po svojem odhodu. Zadostuje torej izračunati — kar ni ravno pretežko — natančno točko, kjer se bo luna nahajala ob tisti uri, in meriti na oni del neba.

Pri dotiku z luno se bo vžgal poseben smodnik, s katerim je raketa napolnjena, in veliki plamen bo mogoče opazovati v večjih daljnogledih. Poskus se bo izvršil začetkom poletja, skoraj gotovo ob času, ko ne bo polne lune, zato, da se bo plamen tem bolj videl, ko bo raketa zadela ob temni del spremljevalke naše zemlje.

Sodelovanje, ki ga je ponudil Smithsoniani institut, nam kaže, da podjetje ni tako fantastično kot se zdi. Ameriško udruženje za napredovanje ved odobrava načrt in je mnenja, da se da uresničiti.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE

Prevažna pohištva — prenos — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!
Phone Roosevelt: 8221

Kovall & Sons

E. L. Y., MINN.

Trgovina z vsakovrstnim mešanim blagom.

V naši trgovini dobite vsakovrstno blago, ki se da dobiti v DRY-GOODS-STORE trgovini. — V zalogi imamo vedno najboljše vrste grocerije in meso. — Rojakom se najtolpleje priporočamo v naklonjenosti!

Clevelandčanje!

Ali veste kaj je Vaša dolžnost? — Well, Vaša dolžnost je ta, da naročite ali kupite vašo obleko, kakor tudi druge oblačilne potrebščine pri svojem rojaku:

Johnu Gornik

SLOVENSKO TRGOVINI AZ OBLEKAMI IN KROJAČNICA.

6217 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO.

Ako se to res zgodi, bo ta dogodek — mejnik v zgodovini človeštva — prva zmaga nad privlačnostjo naše zemlje.

Na poskus gledamo lahko čisto mirno, ker vemo, da na mescu ni prebivalcev in da torej nismo v nevarnosti, da dobimo nekega lepega dne v odgovor enako raketo, ki bi se razletela na naši zemlji.

Napoleon — potomec morskih roparjev.

Vsemogočni diktator sveta, revolucionarni francoski cesar Napoleon, ki velja za francoskega narodnega junaka, je nekam temnega izvora. Doslej so mislili, da so bili njegovi predniki italijanski plemiči. Toda zadnje številke "Revue des Etudes Napoleoniennes" zavračajo vse te domneve in dokazujejo z lastnimi Napoleonovimi besedami, da tem domnevam sam ni vrjel. Nasprotno temu izraža avtor članke domnevo, da so bili Napoleonovi predniki grški pirati (morski roparji). Leta 1678. je prišel na toskanski dvor mlad Grk Kalimeres Buonapart. Drugo ime je italijanski prevod grškega imena. Istčasno so se pojavili na Korzi ki drugi Grki z istim imenom Cesarjev oče je baje dobro vedel za svoje grško pokolenje, a je skrival to pred svojim sinom.

— Washington. — 500 unijskih pleskarjev je zastavkalo z zahtevo \$14.00 na dan na pet-dnevno tedensko delo. Sedanja plača je 12 dolarjev dnevno in štiri in štirideset ur dela na teden.

Ženske se lahko izognejo operacije.

Velikokrat morajo iti ženske pod nož zaradi operacije, ki bi jim mogoče pravo zdravilo pomagalo ravno toliko ali pa še več. Nož sam obsebi je nevarna stvar, brezskrbno kako veliko ali malo rano napravi, zastrupitje krvi se vam lahko prida, pa če ste še tako pazni. Tisoče žensk je pomagalo samemu sebi s rabljenjem pravega zdravila. Laxvibur Compound je znan kot izvrstna stvar za ženske, na tisoče njih ga vživajo. Zakaj bi ga tudi vi ne. To bo zdržal mrtvaško znamenje od vaših vrat. Je ohranil ženske pred različnimi napadi bolezni. Pregled je njih slabosti. Je vredil njih stanje na ženski spol. Vsaka bolečina, ki pritiska na vas gotovo pusti kakšno slabo posledico za seboj. Bledavost, zgruba krasota, vnetje hladnokrvnosti, vas ostari predno je čas zato. Kdo pa mara, zgrubano slabo izgledajočo žensko, brezskrbno kako mlada je še v letih. Njeno življenje je navadna revščina. Laxvibur je pravo zdravilo in prijatelj za take slučaje. Poskusite laxvibur mogoče tudi vam. Uporablja se za nerodnosti pri perilu, splošna nerodnost, oslabljenost, omedlevica, periodične bolečine, zgruba slasti, rumena barva na koži, bolečine na obistih, mrzav v životu, mirle nose in roka, bel jezik, omotica, nervoznost, krčeni glavobol, utrujenost, bolečine v hrbtenici in med ramama, slaba prebava, zaprtica, pekočine pri odvajanju vode, slabi spanec, bolečine na odvajalnih organih, erbecine, obupnost, histerija, pomanjkanje energije, melanholika. Naročite si dovolj zdravila laxvibur še danes in postanite druga ženska jutri. Stroški so zelo malo upoštevajoč uspeh. Dovolj za eno zdravljenje stane deset dolarjev in osem in štirideset centov in vam ga pošljemo poštne prosto po sprejemu denarja. Lameco Laboratory, 362-Lameco Bldg., Box 963, Pittsburgh, Pa. (Za zavarovanje zavoj 25c več.) (4-1.-4-30.-5-28.)

NAZNANILO

Serijski poročil glede raznih predmetov in sredstev za

ZADOSTNO

'L' TRANSPORTACIJO ZA MESTO CHICAGO

NA zadnjem zborovanju bankirjev okraja Cook, ki jo je priredila "Cook County Banker's Association" je Samuel Insull, predsednik odbora Chicago Rapid Transit Company govoril o predmetih mestne transportacije, kar je napravilo veliko zanimanje in raznih komentarjev.

Mr. Insull je dokazal, da vsaka rešitev transportacijskega vprašanja mora radi potrebe vključiti tudi razvoj sedanega sistema nadulčne železnice in njenega razteza v sekcije mesta, ktere so sedaj brez koristi, ki jih nudi drugim krajem hitri olajševalni prevoz.

V seriji oglasov, izmed katerih je ta prvi, je naš namen predstaviti najboljše informacije o nadulčni železnici mesta Chicago.

Na kratko bomo obrazložili ulogo, ki jo je igrala "L" železnica v naraščanju in razvoju mesta Chicago in njenih predmestij; kako je omogočila s svojim oskrbovanjem za hitri in zanesljivi prevoz tisočim družinam, da so se lahko poiskale boljših stanovanj izven nagosto naseljenih krajev v predmestnih sekcijah, kjer je življenje bolj prijetno; kako so vsled tega rastle občine, posestva so dobila večjo vrednost radi razteza hitrih prevoznih črt.

Fakti in številke bodo navedene, ki bodo pokazale, da se Chicaška "L" železnica s svojo postrežbo lahko primerja z najboljšo z vsakim večjim mestom naše dežele; da se odlikuje z ozirom na varnost, zanesljivost, hitri postrežbi in kapacitete v operiranju.

Kaj pomeni zadostni in primerni hitri prevoz delavcem in malim posestnikom; trgovcem in izdelovalcem; in publicno prežetim državljanom, ki so zainteresirani v razvoj in prosperiteto našega mesta? Ta vprašanja se bodo obdelala v naslednjih oglasih te serije.

Chicago Rapid Transit Company

72 West Adams Street,

Chicago.

Central 8280

ZVONARJEVA HČI.

POVEST.

Spisala E. Miller. — Priredil Fr. Steržaj.

"Ravno tam leži, kjer je dal učeniku roko v slovo," je dejal sivobradati ključavničar, ki je to takrat videl — in se stresel groze.

Četrť ure pozneje so ga nesli mrtvega nazaj v Zvonarjevo hišo. Iz livarne pa so stopili oni trije možje, mrmranje in topot stopinj jih je privabil na prosto.

V trenutku so razumeli, kaj se je zgodilo. Jožef je planil k mrtvemu očetu in stokal: "Ubogi oče! Umorili so te. Ti dobri, ljubi oče! Končali so te!"

Henrik je divjal z besnostjo največjega sovražstva:

"Proč! Ven na cesto, ven!" Izpred oči, morilci — morilci! Njegove pesti pa so bile okoli sebe, kamor so zadele. Prestrašeni nosilci so spustili mrtvo truplo v Jožefove roke, radovedneži pa so preplašeni bežali na vse strani. Henrik je drl za njimi, kakor brezumen za razkropljeno množico, dokler ni bila cesta zopet prazna in mrtvaško tiha. Glasen jok njegove žene ga je predramil in opotekaje se je šel v hišo žalosti.

Dan groze se je nagibal h koncu. Mrliča so položili solznih oči na mrtvaški oder. Vsakdanja dolžnost jih je odtrgla iz bridke in grenke bolečnice strašnega dogodka.

"Kaj sedaj?" sta se vpraševala moža. Ustaviti se bo treba temu obdolženju. Te sramote ne smeta pustiti na sebi in na hiši. Že zaradi otrok bo treba zadevo spraviti pred višje sodišče. A kdo bo branil njihovo stvar? Edini, ki bi lahko govoril, ubogi oče, je ležal mrtev v sobi. Kakšne protidokaze sta imela v rokah proti hudobnim obrekovalcem? Leta in leta so smatrali ljubega očeta za morilca, a onadva nista vedela, kaj-li šele slutila.

Sedaj pa se je spomnil eden, kako so ga tuintam kratko odslovili, drugi pa prvih volitev in njunega propada pri njih. Že takrat je krožila ta govorica in ljudje je tekom let niso pozabili, nasprotno še povečali so jo in našopirili iz nje lažnivo povest, ki so jo sami verjeli in samotnega, starega moža umorili z njenimi strupenimi bodicami. Človek bi komaj verjel.

A iz čumnate so se svetlikale mrtvaške sveče v sobo in vzdihujoča molitev jokajočih žena "Gospod, daj mu večni mir in pokoj," jima je udarjala na ušesa.

Se pozno zvečer je prišel sivolasni mestni župnik k trupu svojega mnogoletnega župnjana. Stari gospod je zvest prijatelj mojstrov; poznal je plemenito srce molččega, samosvojega moža. Slišal je pač tudi sam obrekljive govoriče, ki so se širile o starem Rudniku od časa do časa med ljudmi. Toda nikoli se ni veliko brigal za hudobno govorjenje. No, in sedaj se je tako strašno končalo. Častitljivi gospod je prijel trdi, blede roki moža, s katerim je marsikatero desetletje govoril o zvonovih in njihovih glasovih in rekel slovesno:

"Mojster Rudnik! Jaz vas bom zagovarjal pred posvetnim sodiščem. Z božjo pomočjo bom rešil vašo čast in dal vašim otrokom mir in spoštovanje."

Moža sta se oddahnila — tu je njun rešitelj.

Ženi pa sta glasno zajokali: "Kaj pomaga vse! — Oče se ne bo več zbudil k življenju."

Skupno potovanje v Jugoslavijo.

Na 2. julija, odpotuje iz New Yorka večje število Slovencev v domovino in sicer na splošno priljubljenem parniku "franco-ske linije" Paris. Za te potnike bodo na parniku preskrbljene posebne ugodnosti. In ob tej priliki bo potoval v domovino tudi uradnik naše tvrdke, ki b radevolje šel potnikom na roke v vseh ozirih, ter še z njimi prav do Ljubljane. Vsi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj v prihodnjih mesecih, so vabljeni da se pridružijo tej skupini. Za vsa tozavedna pojasnila se obrniti na

Slovensko Banko
ZAKRAJSEK & CESARK

70 — Ninth Ave., New York, N. Y.

DOSTAVEK: — Istotako se obrnite na omenjeno tvrdko v slučaju, da ste namenjeni dobiti, kako osebo iz starega kraja, in vselej, kadar hočete poslati denar v stari kraj, bodisi čez dinarjih ali dolarjih, in gotovo boste najboljše postreženi.

Vaše stroje naj gonija motorji!
Svetite z "Mezda" svetilkami!

Mi imamo zastopstvo za znane najboljše "Wagners in General Electric" motorje. — Pišite nam ako potrebujete kake pomoči glede motorjev, mi vam bomo pomagali.

Mi prodajamo tudi najboljše "Edison Mezda" električne svetilke, ki jih lahko porabite za vsak slučaj. Pišite nam po cenik, ki ga pošljemo brezplačno.

FIDELITY ELECTRIC CO.

FRANK SCHONTA, lastnik.

2049 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Pošiljamo blago tudi izven Chicage. Pišite po naš cenik.

Delo je gnalo mlada mojstra od dragega mrliča v livarno.

Tisti dan zjutraj, preden sta šla na volišče, sta dokončala plašč zvonov-velikana za stolno cerkev v L. Treba je jamo zadelati, zvon je treba vlititi, sicer je vse dolgo in drago delo zastoj in izgubljeno. To bi tudi nasprotovalo zdravim načelom rajnega očeta.

Še opoldne po južini se je stari mojster veselili nad velikansko obliko, največjo, ki se je kedaj naredila v Rudnikovi livarni. Opirajoč se na palico je nesel ostanek kovin v topilnico.

"Svoj mali prispevek moram prinesiti k vsakemu novemu zvonu, kakor stari mojster," je dejal, lahko norčevaje se nad svojo starostjo in pohabljenostjo. Kovina je čakala ognja v peči in zvon — vlitine. Življenje in delo sta zapovedovanje zahtevala svoje, brez ozira na tiho ležečega mrliča.

Kmalu so teptale od strahu utrjene noge ilovico v jami do vrha, solzne oči so zrle kakor zamreženo, je-li vse v redu, in tresoče se roke so zanetile in kurile ogenj.

Tako delo pa zahteva čelga človeka, da se posreči. Zahteva moč njegovega trupla, silo misli in radost njegove duše. Zahteva materinsko srce polno žrtev od onega, ki je hoče docela in popolno narediti. Polna posvetitev delu more ustvariti popolen umotvor. Samo dobra volja ne zadostuje, in ne prinaša sreče. Če se moč uda žalosti in omračuje duha, mesto da bi mu žarela v polni luči na težki poti — preti umotvoru nevarnost, da bo le polovičarski ali pa se ponesreči.

Oba sta molčala. Jožefove oči so neprestano begale okoli, kakor bi iskale starega mojstra v jami tam, kakor navadno. Zastoj! — Tako prazna, in razsežna se je raztezala livarna pred njim — in kakor mrtvo je ležalo vse orodje nekdanj tako veselega dela. Je-li povzročala to puščobnost odsotnost starega mojstra? Ali so žalovale mrtve stene in orodje za njim, ki jih je sezidal, rabil in v njih in z njimi dokončal svoj življenski tek? Večkrat je zmajal z glavo nad vsem tem neumljivim in nepojmljivim.

In tukaj naj nadaljuje sam, brez očeta, kakor tujec in zapuščen. Njegovega očeta je končala satanska sirovost ljudstva; požrešna zver častikraje in obrekovanja ga je pripravila ob njegovo poštenje in mu v starosti raztrgala nemoževanost njegovega življenja ter ga položila na mrtvaški oder. — Vedno in vedno si je Jožef ponavljal, da ne more ostati v tem mestu, da ne bo delal in živel med onimi, ki so umorili njegovega očeta in obrizgali njegovo in njegovih otrok čast z najsirovejšo, najpodlejšo obdolžitvijo.

Odšel bi odtodi, v tujino .. Toda ne! — Anica je tu, njegova žena; sam ni več tako prost, kakor nekdanj kot pomočnik, ko je odpovedal službo, kadar je hotel, zadel culico čez rame in potoval naprej s trebuhom za kruhom.

Tu je njegova družina, njegova hiša in ognjišče, navezan je nanjo, na delavnico in domovino. Tukaj mora ostati, vzdržati vse življenje med to gadjo zalego, ki jo zaničuje in sovraži.

"Šur Majk!"

KARKOLI SE DA TISKATI IN KARKOLI NAREDIJO
KJE DRUGJE, TO NAREDIMO
TUDI MI! TO SO BESEDE
NAŠIH TISKARJEV.



Naša Tiskarna



izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvatskih društev smo zadovoljili in zakaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvam se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisemski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom, da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kako tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno narejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRITNIKI

ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglašate. Kako naj ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem oziru lista

EDINOST

ki zahaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Vsak katoliški Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je uspešno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditve spomnijo na naš list in objavijo v njem svoj oglas, ki jim bo mnogo koristil.

Vsa naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

IZ JUGOSLAVIJE.
(Nadaljevanje s 1. strani.)

Toča v dubrovniškem okraju. Minoli petek 9. maja ponoči je po celem dubrovniškem okraju pobila toča. Posebno velika je škoda na oljkah, ki so ravno cvetele, dalje na trtah in tobaku.

Dvojni uboj.

V selu Gornji Gradini pri Banjaluki se je na sejmu sprla večja družba seljaških fantov. Med prepriom sta brata Pero in Jovo Rodič z noži navalila na Dušana in Pana Tešića. Slednja sta bila tako težko poškodovana, da sta še isti dan podlegla poškodbam.

Sovjetska Rusija voljna plačati, ako dobi posojilo.

Moskva. — V štiriurnem govoru ha letni konvenciji komunistične stranke je M. Zinovjeff, predsednik tretje internacionale podal pregled notranjega stanja in sedanje internacionalnega položaja.

M. Zinovjeff izjavlja, da je pod gotovim pogojem Rusija pri volji plačati del svojih internacionalnih obligacij, ako dobi posojilo v znesku pol milijona zlatih rubljev po 6 od stotkov obresti. Povdaril je da se ne sme pozabiti, da ako ne pripoznajo dolga starega carstva, se ne sme po temu soditi, da ne bi plačali svojih obligacij.

Morilec poslal venec k pogrebu svoje žrtve.

Chicago. — Morilec milijonarjevega sina, je kupil pri vrtnarju venec, za katerega je plačal \$10,00 z napisom: "Sožalje od Mr. Johnsona."

Vrtnar je izjavil, da bi tega človeka spoznal med milijoni drugih ljudi. Na vprašanje, če ga je že kedaj prej videl je rekel, da enkrat pred šestimi meseci v neki restavraciji. Ako se bo morilec še kaj časa nahajal v Chicagi, je gotovo, da ne uide roki pravice.

Italijanski parlament za Mussolinija.

Rim. — Novi italijanski parlament je bil ob navzočnosti kralja odprt v soboto dne 24. t. m. Zasedanje bo gotovo mirno, ker itak nima veliko

za razpravljati. Glavno delo parlamenta bo odobritev postav, ki so bile izdane v teku zadnjih 18-tih mesecev in da iste podpise ministrski predsednik Mussolini.

Mussolini ima pod svojo kontrolo 75 odstotkov pooblaščenec, kateri se brezpogojno pokore višjemu fašistevskemu svetu in bodo volili tako, kakor se jim bo diktiralo. Sovražniki fašistovske vlade so mnenja, da ni za misliti na prekucijo sedanje vlade.

Premogarji bodo vzeli v pretes hefrinski škandal.

Peoria, Ill. — Posebni konvencni odbor je predložil konvenciji resolucijo, ki zahteva revizijo herrinske pobune, ki so jo povzročili Kukulskiani že dvakrat. Konvencija bo o tem razmotrivala in bo v posebni spomenici zahtevala od vlade, da da premogarijem doščena in povzročitelje v belih haljah kaznuje.

— Praviš, da si katoličan, in da ti je vera sveta; če je to res, potem priporočaj in širi katoliško časopisje, ki se za sv. vero bori.

SLOVENSKA KUCHARICA

je zopet prišla in smo jo prejeli v nekako 30 izvodih. Gospodinje, ki jo želijo naročiti, naj to store takoj, dokler ne poide. Knjiga vsebuje blizu 670 strani in je ilustrovan z številnimi slikami, ki kaže gospodinji, kako se pripravljajo za kuhno ali kak drug namen ta ali ona stvar. Stane samo \$4.00. Pišite po njo takoj!

Knjigarna Edinost

1849 — West 22nd St.

CHICAGO, ILL.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV. ŽELEZ. I.A. KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Naiboljšo delo. nainiže cena. Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj. pokladam stenske oapir.

MARY SLUGA

IZUČENA BABICA

1805 West 22nd Street.



Phone: Canal 5793

Se priporoča Slovenkam zlasti Pri murskim Slovenkam za pomoč pri poridih.

ZA MESEC JUNIJ.

Mesec junij je posvečen čiščenju božjega Srca Jezusa vega. Krasno premišljevanje za vsaki dan tega meseca je spisal frančiškan P. M. Holeček, in jih tudi izdal v posebnih knjigi, da se je lahko poslužujejo tudi drugi. Vse one, ki si žele naročiti to knjigo opozarjamo, da jo lahko dobe v Knjigarni Edinost. — Cena samo 60c.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom in vsem rojakom po državi Ohio in Pennsylvaniji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za liste Edinost Ave Maria in St. Francis Magazine, kakor tudi oglaševanje v vse, ki je v zvezi z imenovanimi listi.

Rojakom ga prav tople priporočamo, da mu grejo na roko in mu pomagajo pri razširjanju katoliškega tiska. Uprava Edinosti in Ave Maria.



Kadarkoli kaj kupujete nikdar ne pozabite na geslo: Svoji k svojim! Vsem se priporočam v naklonjenost!

E. RESMAN
SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI.
420 Pierce Street
EVELETH, MINN.